

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæst. 1. Quid indignantibus respondet?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

Quomodo eiecit vendentes & ementes è templo?

Ino iudicio vocat speluncam latronum, quia enim omnes facinorosi commisit, templo se tutos fore credentes. Eadem propterea ratione nunc quoque omnibus sceleribus obriti, templi prætexit parentes, viduas, alioque prædabantur. Ante omnia in templo sancto filio Dei machinabantur, pleni malitia & rapinis. Sed tamen postea & in templo ho. ncidia parata

Adami Conzen in Euang. Tom. I.

Nec vendentes tantummodo & ementes Sacra,
gratæ admittere scelus dicimus, verum etiam in tem-
plo, ambulantes, fabulantes, profana tractantes, quæ
cum hæcenus non modo multis locis populus, sed
clerus etiam fecerit, bellis, exiliis, vastatione contu-
mellam Deus vicifcitur, & quia manus eius adhuc ex-
tensa, non est, quod contemptu Numinis impunita-
tem sibi quisquam polliceatur.

Audis quid isti dicunt? Iesus autem dixit eis: Vtique, nunquam legistis: Quia ex ore infantium & lactentium perfecisti laudem?

Quid indignantibus respondet?

§. II. **A** Lienā laude vritur inuidia, & odium summa
 Arabie accenditur, quod sibi perire videretur,
 quicquid Christo acquiritur. At Christus à Deo cōstitu-
 tum

tum esse docet, adeoque prædictum, & ita esse miracula monstrabant.

In Psalmo 8. 3. in Hebræo est *וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ* iisaththa ghos, fundasti fortitudinem. vbi 70. *וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ* aliorum, *aprafi*, vel *concinnafi* laudem. Syrus habet *תִּצְנֶה* Thacnath à *צָנָה* quod est *preparare, stabilire*. De illis verbis suo loco disserui, nunc id solum moneo, improbos esse qui hic veterem interpretem, & 70. car-

Pueri Spiritu Sancto instincti sunt locuti. punt, cum Christus eam interpretationem sequatur. Porro adulti laudationem inchoarunt, secuti sunt pueri, & infantes, non tam naturali imitandi consuetudine, sed inspiratione diuina, omnino enim à Deo decretum erat, & à Propheta prædictum. Adeo ut si sacerdotes lapidibus duriores impedire plausum conarentur, lapides ipsi locuti fuerint, Et sic nim factum non est, fieri tamen potuit. Non autem de re puerili, & fortuita, sed singulari Spiritus Sancti opere locutus est Dauid. Per *ἁγίων* vocantur, infantes, non quod fieri non possent, sed quod pueri essent, quibus fandi ius non esset, quod suarum verum arbitri per ætatem nondum esse possent. Per hos ergo loquitur Spiritus Sanctus, quorum animos malignitas & lior nondum infecit.

Monent Christum. §. 2. Rigide agunt, & pro imperio, vanitatis enim illum accusabant, qui ambitione fucentes insonanti necem meditabantur. *ἀνέβη τὸ ὄρος λέγεσθαι*; audis quid isti dicant? alia exemplaria, *ὡς ἀνέβη*; non audis? Quod si infantes nondum per ætatem articulate loquentes esse dicamus, cum Chrysostomo, & Euthymio, maior Pharisæorum contumacia merito iudicabitur, qui ne illo quidem miraculo dignitatem Messias agnouerint. Sed malo lactentes eos dicere, qui iam formare voces didicerant. Poterat vero illis merito obici, *ἀνέβη*, quid isti dicant? Quomodo ad diuinæ potentie vos instruunt agnitionem pueri doctores Israelis? Quin etiam gentium vocationem, in hymnodia infantum Chrysostomus figuratam ostendit. *Quam rectissime Ex ore dictum est: non enim ex mente illorum illa verba procedebant, sed virtute ipsius, tenera illorum lingua ad formanda hec verba ducebatur. Quares balutientes tunc gentes, quæ post ex fide maxime sonuerunt, figurate significauit. Apostolos quoque nimirum confortauit. Nam ne ambigerent, quomodo rudes homines tantam rem potuerunt prædicare, hoc infantum exemplo. Vniuersa huiusmodi mentis angustia sedari potuit, cum dubitare nequissent, quin & ipsis facultatem dicendi daturus sit, qui paruulos fecerat eloquentes. Adhuc natura quoque dominum atque creatorem, miraculum demonstrabat. Infantes igitur quamuis maturam ætatem non haberent, fausta tamen & rebus supernis conuenientia decantabant: viri autem quasi furiosi loquebantur.*

VERSUS 17.

Et relictis illis abiit foras extra ciuitatem in Bethaniam: ibique mansit.

QUESTIO I.

Cur in Bethaniam redijt?

In Bethaniam redijt. §. 1. NE maiore conatu præsentem oppugnant, respirandi tempus dedit, & spacium furori. Ea etiam causa fuit, quod eius præsentia, & consuetudine prorsus essent indigni, qui tam impudenter tot miracula, & veritatem oppugnant, propterea gloriæ & quæstus gratia. Gratus ait in Bethania voluisse *ἵνα ὁμιλῇ* pernoctare: quod etiam prudenter factum, ne ad hospitium tot millibus concurrentibus, habitatem petentibus, & inter se disceptantibus, tumultus aliquis oriretur, atque etiam hospitem in aliquod peri-

culum induceret. Seditionis autem contrahenda omnem suspicionem amouit, quod dimissa turba in locum solitatum se recepisset, nullos oculos, aut nocturnos conuentus celebrasset, sed mane ex Bethania publice in templum progressus salutaria doceret. Inimicis omnia audientibus.

VERSUS 18. 19. & 20.

Mane autem reuertens in ciuitatem esurit. Et videns fici arborem vnam secus viam, venit ad eam: & nihil inuenit in ea nisi folia tantum, & ait illi: Nunquam ex te fructus nascatur in sempiternum. Et arefacta est continuo ficulnea. Et videntes discipuli, mirati sunt dicentes: Quomodo continuo aruit.

QUESTIO I.

Cur ficum arefecit?

§. 1. NON simulata, sed vera fames fuit, ut qui in oratione pernoctasset, aut in cenatu, aut tenuiter refectus. Chrysostomus miraculo fici memorem existimat, ut nouo miraculo locus esset. Undecunque & quocunque modo eluriet, satis inter plerisque conuenit veram fuisse, atque eius, quæ salutem omnium anxie desiderabat, typum.

§. 2. Fructum non inuenit, non erat enim tempus fructuum, ut Marci 11. 13. habetur. Quod ignota ne puer quidem potuit, sed miraculi occasione quaesivit, ut discipulis iam moriturus ostenderet, se iterum Dominum, & posse se tam facile omnium inimicorum vires vno nutu conterere, si mori iuberet, quam ficum arefacere. Hominem enim subito extinguendi vilitatem, arbores non nisi sensim arefcunt. Hæc tamen & hoc factum mysterii significationem. Non enim ira, sed iudicio lignum arefecit. Apostolis reo ostendit, vltionem modum, & vires sibi non desisse, sed in homines illis uti nolle. Perituros tamen iudeos, qui foliis carimoniarum inaniam nullos vere pietatis conditos fructus haberent, folia enim fontidorum tegendorumque fructuum causa data sunt. Chrysostomus in hunc modum exponit. Cum igitur gratia maledicta est: certe viri discipuli considerent. Nam quoniam semper beneficia conferens, nullum unquam puniuit, conueniebat autem ut puniendi virtutem aliquo exemplo demonstraret, ut tam discipuli quam iudei sibi persuaderent, per posse solummodo ipsum crucifigentes exiccare, sed spontanea sustinere puniendi virtutem non in hominem, sed in arborem opportune nunc demonstrauit. Cum autem loca vel planta, vel animantes rationis expertes, tale quid patiuntur, noli curiosius, quare ita factum sit inuestigare. Non ergo quare, virum merito exiccata sit ficus, sed tempus non erat fructuum, delirationis id mihi nempe videtur extrema, sed ipsum solummodo considerans admirare, & creatori gloriam reddere. Sic & in submersis porcis rationem instituta diligenter inquirentes multificerunt, quibus mens adhibenda non est. Sicut enim per citationem sic & planta animam caret.

§. 2. Caluinus necesse putat, quæ arbor esset, sed in eo sita est difficultas, ait, quomodo deceptus fuerit, fructum in arbore querens, præsertim cum nondum esset, maturum fructibus tempus. Sed nihil absurdum est, si dicamus secundum hominem speciem arboris fuisse illi incognitam: fieri tamen potest, ut consilio accesserit, euentum non ignorans. Respon-